

ශ්‍රී ලංකේය ලෝහමය ගෘහෝපකරණ
නිරමාණ විෂයයෙහි සංස්කෘත හිල්ප ගාස්තු
ග්‍රන්ථාගත සිද්ධාන්තයන් ගේ බලපෑම

කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලයේ මානව ගාස්තු පීයයේ සංස්කෘත
අධ්‍යායනාංශයේ දරුණුපත් උපාධිය සඳහා ඉදිරිපත් කරන
ස්වාධීන නිබ්ඩය

දිනය 2012 - ජූලි - 22
නම : දේවගොඩ පියරත්න හිමි
යිංච්‍ය අංකය : FGS/04/02/07/2010/02

උත්තිය නොමැත:	834
ඡරුග නොමැත:	

කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

කැලණීය

සිංහේෂපාය

ශ්‍රී ලාංකේය ලෝහමය ගාහේෂපකරණ නිරමාණ විෂයයෙහි
සංස්කෘත ඩිල්ප ගාස්තු ග්‍රන්ථාගත සිද්ධාන්තයන් ගේ බලපෑම

ශ්‍රී ලාංකේය ලෝහ කරමාන්තයේ ඉතිහාසය ක්‍රි.පූ. 09 වන සියවස දක්වා පැනිර පවති. ශ්‍රී ලාංකේය ලෝහ කරමාන්තය ශ්‍රී ලංකාවේ විසු යක්ෂ ගෝත්‍රිකයන් ගෙන් පැවැතෙන බව ජනප්‍රවාදයෙහි සඳහන් වේ. විජය කුමරු පළමු වරට හමුවන විටත් කුවෙණිය වලයාකාර යදීම මාලයකින් සැරසී සිටි බව මහාවංසයෙහි සඳහන් වෙයි. පණ්ඩිකාභය රාජ්‍ය සමයට පෙර සිට රන් තැවී ආහාර අනුහවය සඳහා භාවිත වූ බව මහාවංසයෙන් අනාවරණය වේ. ශ්‍රී ලාංකේය ලෝහමය ගාහේෂපකරණ නිරමාණයෙහි ලා අවශ්‍ය ඩිල්ප ගාස්තු ඇශානය ශ්‍රී ලාංකේය ලෝහ නිරමාණ ඩිල්පීන්ට ලබා දෙන ලද්දේ සංස්කෘත ඩිල්ප ගාස්තු ග්‍රන්ථ තුළිනි. එහි දී ඩිල්පීය සිද්ධාන්ත, තාක්ෂණික සිද්ධාන්ත, කළාත්මක සිද්ධාන්ත හා සමාජමය සිද්ධාන්ත වශයෙන් යටෝක්ත ඩිල්ප ගාස්තු ඇශානය සංස්කෘත ඩිල්ප ගාස්තු ග්‍රන්ථයක් වන වෛශයන්තතන්ත්‍රය මගින් ලෝහ නිරමාණ ඩිල්පීන් වෙත ලබා දී ඇතේ.

කළස් හා බොකුවූ පඩික්කම් නිරමාණයෙහි ලා වෛශයන්තතන්ත්‍රගත සිද්ධාන්ත සූදු ලෙස ම බලපා ඇති අතර ඉලත්තවිට, දිගැටී පඩික්කම්, කළ, තුනු කිල්ලෝට ආදිය නිරමාණයෙහි ලා වෛශයන්තතන්ත්‍රගත සිද්ධාන්ත බලපා ඇත්තේ අවම වශයෙනි. එහෙත් නිසි කුමවේදයකට අනුව පුරාතන ලෝහ භාණ්ඩ නිරමාණය කර ඇති බව පැහැදිලි ය. එයින් පැහැදිලි වන්නේ වෛශයන්තතන්ත්‍රය හැරුණු විට වෙනත් සංස්කෘත ඩිල්ප ගාස්තු ග්‍රන්ථයන් ගේ ආහාසය එම ලෝහමය ගාහේෂපකරණ නිරමාණ කෙරෙහි සූදු බලපෑමක් කර ඇති බව යි. ලෝහ නිරමාණ ඩිල්පය සඳහා ඩිල්ප ගාස්තු ඇශානය සැපයු ගුරුකුල හතරක් පැවැති බව ද වෛශයන්තතන්ත්‍රය එයින් එක් ගුරුකුලයක හස්තසාර ග්‍රන්ථයක් වූ බව ද පැහැදිලි ය. මල් බදුන්, බන්දේසි, සේරක්කල, ආහරණ මණ්ඩුප්‍රසා ආදිය නිරමාණය කිරීම පිළිබඳ වෛශයන්තතන්ත්‍රයෙහි සඳහන් තොවේ. එහෙත් පඩික්කම්, තැලී, ඉලත්තවිට, බුලත් කරඩු නිරමාණය පිළිබඳ වෛශයන්තතන්ත්‍රයෙහි දැක්වෙන සිද්ධාන්ත වෙනස් අයුරින් යොදා ගනිමින් ලෝහ නිරමාණ ඩිල්පීනු මල් බදුන්, බන්දේසි, සේරක්කල, ආහරණ මණ්ඩුප්‍රසා ආදිය නිරමාණය කළහ.

රාජාහිලේක මංගලාය සඳහා මුවුනු නිරමාණය කර තමා ද අත ගසා රුපුට ඔවුනු පැළැද වූ ලෝහ නිරමාණ ඩිල්පීනු පුරාතන සමාජයෙහි ඉහළ සමාජ තත්ත්වයක වැජ්‍යාණය. ශ්‍රී ලංකාව ඉංග්‍රීසි පාලනයට නතු වීමත් සමග ලෝහ නිරමාණ ඩිල්පීන්ගේ සමාජ තත්ත්වය පරිභානියට පත් විය.

නුතන ශ්‍රී ලංකේය ලෝහමය ගාහෝපකරණ නිර්මාණය බෙහෙවින් ම දුරවල
මටටමක පවතී. නිසි ප්‍රමිතියෙන් යුතු කළාත්මක නිර්මාණ වශයෙන් ලෝහමය ගාහෝපකරණ
නිර්මාණය කිරීමට අවශ්‍ය ශිල්ප ගාස්තු ඇෂානය නුතන ලෝහ නිර්මාණ ශිල්පීන්ට තොමැති වීම
මෙයට හේතුවයි. වෛශයන්තතන්ත්‍රාගත ශිල්පය, සිද්ධාන්ත, තාක්ෂණික සිද්ධාන්ත, කළාත්මක
සිද්ධාන්ත හා සමාජමය සිද්ධාන්තයන්ට අනුගත ව ලෝහමය ගාහෝපකරණ නිර්මාණය කරන්නේ
නම් උසස් ප්‍රමිතියෙන් යුතු කළාත්මක හාවයෙන් පරිපූරණ ලෝහමය ගාහෝපකරණ නිර්මාණය
කිරීමට ඉඩ ප්‍රස්තා හිමි වේ. එවිට විදේශීය සංචාරකයෝ ද ඒවා මිලදී ගැනීමට පෙළෙහිති. ශ්‍රී
ලංකාවට විදේශ විනිමය මෙන් ම ජාත්‍යන්තර කිරීතිය හිමි වීමට ද එය හේතුවක් වනු ඇත.

මූල්‍ය පද: ශිල්ප ගාස්තු, සිද්ධාන්ත, ඉලත්තවී, ප්‍රචික්කම්, ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ, කළස්